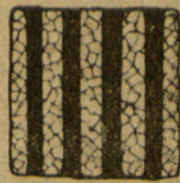
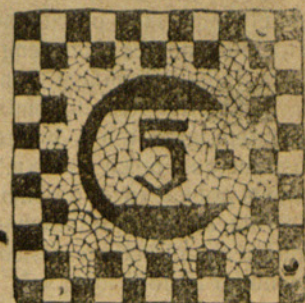

METRALLA

Surt el divendres

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret i'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevolga que sia llur pensar i sentir en matèries relligioses, polítiques i socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

Baix S. Pere, 2 bis, 1.º

DELS TREBALLS PUBLICATS EN SERÁN ÚNICAMENT RESPONSABLES ELS SEUS AUTORS

Els eterns ignocents

La nostra afirmació

S'ha dit, i s'ha repetit moltes vegades, que vindria un dia en que's posaria a prova l'amor que'ls nacionalistes sentim per la nostra idea.

I com que'ns trovem en un període de gran transcendència pel nacionalisme, això fa que's pugui dir, que veritablement, aquest dia ja ha arribat.

Estem atravesant moments suprems, moments d'aquells que'l civisme dels homes se posa a prova.

Ara més que mai, es quan havem de demostrar, que fermes en la nostra idea, sabrem resistir tots els contratemps que's puguin esdevenir, per entorpir la nostra marxa envers l'Autonomia.

Totes les idees tenen els seus períodes, quan en les seves manifestacions se relaciona, i totes, un moment o altre, hi hi toca'l torn per demostrar la vitalitat en que s'afirmen.

La lluita pels drets dels pobles, ha sigut sempre aquella lluita especial que ha caracteritzat i ha donat valor propi als individus.

Per la seva característica especial, les rasses han demostrat sempre l'origen biològic en les seves afirmacions de vida.

Parlar de llibertat dels pobles, es volguer demostrar una concreció fisiològica que te per base fonamental, aquella cosa única que la defineix i localisa, la nacionalització pròpia del organisme, social i ètnic.

L'Autonomia es avui el regoneixement de l'ànima i de la personalitat ben definida, i per això, en les lluites modernes que preocupan l'atenció dels homes, en eix ideal se manifestan.

Aquestes lluites, com a cosa natural, son vistes, per tots aquells organismes que sols tenen vida en les formes centralistes i unitaristes, com lluites d'acció disolvent i desintegració en les formes de govern modernes, i això porta en conseqüència, aquesta desorientació lamentable, que fa que l'autoritat hagi d'intervenir en assumptos, que sols una mala interpretació en el concepte li obliga.

Les nostres manifestacions, com a catalans, tenen quelcom d'aquestes causes, portan aquell sagell especial i propi que'ns afirma, i que res no lograda desmentir a pesar de tot obstacle.

Per això esmentem i creiem, que ja ha arribat el dia aquell preconisat, de que se'ns posaria a prova la nostra consistència envers l'ideal de llibertat i Autonomia.

En els fets mundials, també som una veu que protesta, i un organisme que's manifesta en lluita honrosa i noble, dintre'ls límits aquells que la raó, fonamentada per la lògica, permet tal cosa.

Parla el cinich:

—Oid, inocentes míos: si el año que viene no puedo adquirir una nueva propiedad como la que poseo en Madrid, gracias á mi honrado trabajo... os degüello.

Els rebelditos: —Ziñó, disposi sempre de nostra explotació.

Contratemps ben lamentables sembla que vulguin entorpir la marxa de la nostra idea. Interpretacions equivocades en clars conceptes de doctrina nacionalista, desorientan, com a cosa natural, tota propaganda que en aital sentit s'inclina, i fa dubtar de que si verdaderament, les lleis que regulen la nostra vida social, permeten o no tal cosa.

La perseverancia ha de ser, donchs, la nostra forsa, i en ella havem de demostrar tota la nostra plenitud de vida.

Per la llibertat els grans homes han esmersat el temps més preciós de la llur vida; per l'ideal els pobles s'han engrandit i s'han fet forts, i s'han dignificat donant exemple, i per la llibertat i l'Autonomia, també nosaltres farem gran i fort nostre organisme, demostrant que, posat a prova, l'nacionalisme en els pobles, es el regoneixement de lo que la vida social en les humanes coses, la naturalesa sol afirmar en tots sos actes.

Per lluitar en tota idea, sols es necessari concreció, civisme, i fermesa en afirmar ab bona llògica, qu'es de la manera, que en les grans idees, ha sigut sempre la forsa que les ha fet vencer.

¡Ai dels pobles aquells que'l pessimisme logra arrelar en el si que'ls hi dona vida, que sols negaran, i faran que sigui una realitat, la dissolució total, i no llunyana, del seu esser!

No desmaiem, donchs, i alsem els cors en eixos, per nosaltres moments de prova, i vencerem en la lluita pels nostres ideals.

Sempre fermes

Una nova ratxada de persecucions cau, altra volta, al dessobre dels propagadors del Nacionalisme.

Els qui en la tribuna o en la premsa, ab la paraula o ab la ploma afirmen l'existència de Catalunya, tornen a esser susceptibles de patir, una vegada més, l'enúig de la justícia històrica.

Estimats companys de causa son trets violentament de ses llars per barrejarlos ab malfactors i lladres, pero, ¡oh màgic poder de les causes justes! nous companys joves i ardis, abnegats i altruistes emprenen ab més braó si hi cab, la tasca que deixa l'exiliat o el que s'està entre reixes.

I mentrestant el poble català va fent la seva vida quotidiana, la consciencia va mostrantse cada jorn més forta i el Nacionalisme segueix avançant impertorbable i seré, segur i triomfal.

A despit dels atavismes centralistes i de les farrulleries rufianesques, el poble català guanyará la batalla sense que ni el recort quedí de sos quixoteschs enemics.

Unicament la Historia, sempre fidel i sincera, al ressenyar temps a venir el ressorgiment de la nostra Autonomia, dirá, mot més, mot menys:

En els comensos del segle XX els partidaris d'una oligarquia centralista perseguían als qui a Catalunya propagavan la Justícia Humana.

JOAQUIM RODRIGUEZ.

METRALLA

en campanya

Per la Segarra i les riberes del Sió

Conseqüents en nostre propòsit propagador dels ideals nacionalistes radicals, dissapte i diumenge estenguerem nostra acció a la provincia de Lleida, a la desgraciada Lleida, l'ab rahó calificada de Cenicienta d'Espanya, donchs es la que més oblidada i més descuidada han tingut sempre els homes de guberna del Estat espanyol.

Els nostres companys Llangort i Gibert, partiren el dissapte a Tàrraga aont aquella nit debia celebrarse un mitin de propaganda nacionalista. Desde aquella jolli Ciutat i sens reposar un minut seguiren fins a Agramunt, aont no un, sinó dos actes (i ben importants per cert) se celebraren.

Arreu victoria; arreu triomfs. Per tot s'oferi la tribuna lliure i ningú ne feu ús... NINGÚ, malgrat les reminiscencies de caciquisme i llerrouisme que en especial en l'últim poble hi quedaven, representades EN CAP, per aquell célebre *Jesús Calvo*, de no molt grata memoria a Barcelona.

L'ordre dels actes fou el següent:

Tàrraga

Hi arribaren nostres companys a les vuit aproximadament essent rebuts per numerosos estol de nacionalistes, que ab entusiasmes frases donaren la benvinguda a METRALLA representada per en Llangort i en Gibert.

Tot seguit se dirigiren a l'«Associació Nacionalista» aont foren espléndidament obsequiats per els bons nacionalistes targarins en nom dels quals els acompanyá i atengué ab la més extrema cordialitat nostre bon amic l'estimable artista de Tàrraga, Sr. Güell. A les nou comensá el mitin que presidi el Sr. Veciana, President de l'«Associació», qui en nom de METRALLA obri l'acte i la tribuna lliure, cedint la paraula a nostre company

Llangort

La manca d'espai per ressenyar els tres actes nos priva d'esser extensos en el extracte del enlairat parlament de nostre redactor. Fou tot son discurs un hermós compendi de lo que son i representen les idees nacionalistes, fent comprendre a tots els qui l'escoltaven, la necessitat i fins el deber que té tot home que vulga complir sos debers de català, de dirse Nacionalista i ajudarnos en la tasca empresa de reconquerir l'autonomia de Catalunya, base essencial i imprescindible de tota llibertat. Els aplausos que diferents vegades interromperen al orador, esclataren al final en una llarga ovació que durá fins que s'alsá a parlar en

Gibert

Qui comensá dient que desitjava que dels elements que dins la sala hi hagués poch efectes a nostre idea, ne sortís un representant que usés lo tribuna lliure per rebatre lo que anava a exposar; així es, que'l Nacionalisme es l'idea mare de tota llibertat positiva. Gloriosa nostre company ab aital acert i ab aital justesa de frases aquell tema, que veritablement confosos per la claretat de conceptes que tanquen la porta a tota controversia i a tot argument, no tant sols ningú s'atreví a usar el dret que METRALLA concedeix arreu, sinó que ben al contrari entusiasmat l'auditori ab el bell parlament del nostre company li tributá una ovació calurosa, general, que fou suma i compendi de les que ja en diferent paragraf de son discurs tingué que escoltar.

El President senyor Veciana resumí donant les gracies al públic i als oradors dantes per acabat l'acte que fou a bona fe, ben profitós per l'idea que avui batega en tots els cors catalans.

Acompanyats de nostre bon amic, l'infatigable nacionalista d'Agramunt en Joan Viladot, partiren tot seguit nostres companys, deixant a Tàrraga un recort ben agradable, i una lleu ben arrelada.

A Agramunt

Estava preparat l'acte en l'espaiós local del café «Saló» que a l'hora anunciada, les cinch de la tarde, se trobava atapat de concurrencia espectant i curiosa en sa majoria, de sentir als nacionalistes de METRALLA i conèixer ses idees radicals dins del camp ample i lliberal de l'idea catalana.

El mitin

Doná per obert l'acte nostre estimat company en Ramon Tarragona, d'Agramunt, qui malgrat afligirlo desgraciades contrarietats de familia, no volgué deixar de fer constar a nostres redactors, honrantnos immerescudament ab l'ofrena d'una bona voluntat i una fe cega, que no sabem com agrair.

Hauriem de repetir lo succeit a Tàrraga, si volguessim detallar el resultat i forma del mitin.

Cedí el Sr. Tarragona la Presidencia a en Llangort. Parlá aquest, parlá en Joan Viladot, per cert en tant enlairats conceptes que se feu ben digne dels aplaudiments que se li tributá, parlá en Gibert, resumí en Llangort. i... ningú, ningú, NINGÚ acceptá la tribuna lliure que oferíem una, dos i cent voltes. Nostres ideals quedaren suant, victoriosos, espléndits, infinits, mai rebatus per cap home ni per cap idea que se li oposi. Felicitacions, aplausos i ovacions recullí METRALLA en quantitat sobrada per ofrenarlos a la llibertat per quina trevalla; les riberes del Sió i la pintoresca Segarra contestaven a nostre apostolat ab un «ens comprenem» que es lo més preuat joell per METRALLA, per ostentarlo orgulluosos al volejar irat de nostra bandera. Se feu feina profitosa; tanta que s'ens digué al arribar al poble que en tot ell hi havia TRES llerrouixes. Al anantens s'ens comunicá que JA SOL NE QUEDAVA UN... i aquest... ¡val més no parlarne!

Tal vegada per l'allunyada que's troba de Barcelona aquella comarca, i més que per aixó encare, per la feina de brètol i miserable, portada a terme per el caciquisme criminal, inaudit, que tant temps ha estat fent feude seu Lleida tota, era general entre els republicans de la «Unió Republicana» adherits a Solidaritat, la creença de que catalanista i reaccionari, eren dos paraules sinònimes.

Nosaltres que no refugim jamai de la lluita honrada, la discussió, la polémica, ni la conferencia, pensàrem intentar dirigir la paraula als republicans d'Agramunt, per esviar aquella por.

Proposada en nom nostre l'idea de donar una conferencia en el mateix local de «Unió Republicana», fou aquella acceptada unánimement i més galantment encare patrocinada pels dignes individus de la Junta municipal d'Agramunt. Nostre company Gibert s'encarregá de portar a terme l'acte, i en efecte, a les vuit de la nit plé el local, ben espaiós per cert, i en mitj d'una expectació molt llògica, el Sr. Joseph M.ª Viladot,

membre de la Junta municipal del pròxim bien, feu la presentació del conferenciant.

La conferencia

El Sr. Viladot aprofitá al presentar a en Gibert, l'oportuna ocasió, per fer ressaltar la ventatja que ab Solidaritat s'havia obtingut i de la que en aquell moment s'en donava palesa prova. Dins d'un Centre de «Unió Republicana» anava a parlar de Nacionalisme, un catalanista, que indubtablement seria escoltat ab gust, quan sens dubte quatre anys enrera i encesa la lluita entre abdós partits ni la presència sisquera en el local li hauria estat permesa. Recomená atenció i comensá la tasca en

Gibert

Era el tema de la conferencia «El nacionalisme es perfectament compatible ab la forma de govern republicana, i ab tota idea lliberal i avensada».

Comensá nostre company a desenvolupar el tema, ab pasmosa claretat i ab verdadera inspiració, tant que a cada concepte equivocacat que definia, esvaint dubtes exteriorisaba el públic sa alegría i sa conformitat ab el conferenciant ab atronadors aplausos. Quan havent acabat de demostrar la compatibilitat llògica de la República i el Nacionalisme, entrá a demostrar qu'en el terreno social fins els que toquen fora de la realitat en l'extensió de les idees avensades, si volen esser llògics, deuen declarar-se nacionalistes perque aixís ho imposa una llei ineludible, la Naturalesa, l'entusiasme fou tal que'l conferenciant fou interromput nombroses vegades aplaudiments xardorosos i perllongats.

De veritat ens dol que'l tractarse d'un company nostre ens posi fites al elogi, perque veritablement estigué afortunadíssim en Gibert, i eloqüent i convincent a aital extrem que quan doná per acabat son comés foren tant grans les mostres d'agrado i alegría dels socis del Centre de «Unió Republicana» que hagué d'alsarse a rebre de nou l'hermosa ovació que se li tributá.

El Sr. Viladot prengué la paraula per dir que confessava sa equivocació de creure que tal vegada no s'avindria ab l'ambient de la «Unió Republicana» l'ideal de METRALLA, al veure que no solsament s'hi avingué sinó que en una sola se fongueren, mercès a l'eloqüent paraula de nostre company, totes les aspiracions dels homes allí reunits. Dedicá un calurós elogi a en Gibert i anava a donar per clós l'acte, quan a prechs del públic, que's trobava de veritat emocionat i entusiasmat hagué de parlar en

Llangort

Qui en breus paraules saludá als republicans d'Agramunt, fentlos comprendre que no era oratoria de conveniencia, ni frase feta la conferencia qu'acababan de sentir, donchs res ho provaba més, que les persecucions que ha sofert METRALLA, la darrera condemna contra el que parlava i nostre estimat company Quintana.

Els aplausos qu'escoltà, li donaren hermosa prova de la simpatia que per ells sentien els reunits.

Clogué l'acte el senyor Viladot dedicant un recort a don Nicolau Salmerón, i donant mercès als oradors i al públic felicitantse de que tan bell acte s'hagués verificat a Agramunt aont tant convenient es l'unió per lluitar contra l'asquerós i repugnant caciquisme qu'encara que molt debilitat, cueja en el històric poble.

Resum

El profit de nostra campanya en aquesta setmana, no l'hem pas de fer ressaltar nosaltres. El lector pot deduirlo, pensant qu'en un poble aont encara sonava malament el nom de Catalanista, mercès a la activa propaganda de METRALLA no s'en dupta ja, i s'admet i se compren que se siga nacionalista sense ser menester esser un fill de frare, com barruerament digué anys enrera un dels capítols de la política anticatalana.

Els nostres esforços no's perden, nostres campanyes no trovan el buit; obtenim el premi ab l'encaixada del que avans era enemic i avui ens considera com a company en la comú lluita per la llibertat. Un premi fou diumenge sentir de llabis del digne President de la Junta Municipal d'Agramunt, l'ofertament, franch i sincer lleal com de cors catalans, fet a nostra redacció en nom d'aquell partit per posarse al costat de nostres Llangort i Quintana, disposat a afavorirlos si, com no es d'esperar, la condemna se ratifica a Madrid.

METRALLA agraeix tanta grandesa d'ànima, lamentant no poder oferir en cambi, més que lo que ja en nom de la redacció oferí en Gibert en sa conferencia: aixó es; nostres modestes columnes, sempre dispostes a servir de palestra, d'arma, d'encoratjadora ajuda, a tots els qui ab bona fé, i llealtat lluitan per la llibertat i per la justícia.

Després de la conferencia, nostres amichs Tarragona, Viladot, Vall, Gassó i altres quins noms no recordem obsequiaren a nostres companys ab un sopar intim, en el que no cal dir si hi regná entusiasme, després de les victories obtingudes. Per la llibertat i per Catalunya s'alsaren les copas, fent vots per el pròxim triomf de nostres ideals.

Aquí acabem nostra ressenya. METRALLA continua i continuarà en sa campanya de propaganda del Nacionalisme radical, qu'en els rengles de la Democracia i del Progrés, vol anar a la devantera.

Nova creuada

La escriptora Na Carme Karr en son article «Un capitol trist» publicat en el número 635 de

El Poble Català posa en evidencia lo atrás de cultura en que jau abandonada la nostra dona.

Som nosaltres, els homes, els que debem empendrens ardidament la tasca de la seva educació. Debem apropiarnos a ella i ferli sentir la veu de nostres ensenyances. Debem senzillament, catalanisar-la. Fins al present l'havem adulada massa. Es necessari ferli sentir les fiblades de nostres renyis, les fiblades de nostres esperonaments. Debem arrencarla de la inercia en qu'avui està i portarla al mitj del camí al bell costat nostre, encoratjantla quan la pujada la cansi i fentli entreveure la fi de nostra ruta si mai se sentís defallida. No podem anar sens ella a la conquesta de nostres ideals, sinó ens trobarem sovint ab lo que li ha passat a l'autora de «Clixees» i «Bolves» que'ls ulls se li han humitejat al veure que la dona catalana no responia a una crida tant altruista com era la de remeiar als seus germans en patria als quals els darrers aigats han omplert de dol i de miseria. Si no la eduquem a nostra faiso, ens trobarem sovint ab lo que suara ha passat. Si fos ben catalana de soca a arrel no hauria donat tant trist axemple.

La petita crida de Carme Karr desde les planes de *Feminal* com ens la ha mostrada ben descarada a la nostra dona! Ens l'ha feta veure sense oripells, sense pose, ens l'ha mostrada tal com era i ens ha donat profitoses ensenyances per tal com deuria ser.

Emprenemla tots els catalans de bona voluntat aquesta creuada. Dedicuem una part de les nostres energies a cultivarli l'espirit, ja sia desde'l mitin, vetllades, conferencies, periòdichs, ja sia en senzilles reunions particulars. Allà aont arreu aont nostre radi d'acció hi arriui, tenim l'imperiós dever de ferli sentir la nostra veu encoratjadora. No la deixem pas, qu'ella es un factor importantíssim per l'obra de reivindicació de nostra Catalunya.

Femla plena l'educació de la nostra dona, femla tal com ha d'esser, ben conscienta, ben forta, ben sentimental. Sols aixís d'aquesta manera i no pas gastant energies endevades, es com podrem arribar prompte, molt prompte a la consecució íntegra de nostres ideals.

FRANCESCH X. VERGÉS

Torelló, Desembre 1907.

Notes llerrou-xines

Don Prudenci! L'incansable don Prudenci es un home que ab el temps anirà lluny (si no l'agafan!)

Com qu'ara aixó de les revolucions a plasso fixo han vingut a menos i no pot anar al Congrés a conquistarse les simpaties d'en Moret i en Patarranca, l'home s'entreté a la *Caza del Pueblo* fent ensayos d'industrial explotant la bona fé... i la setmanada dels pobres obrers que a n'ell confien la seva redempció. ¡Ja ho veieu! A tot aixó ha descendit el terrible *re...volucionari* dels Josepets!

A la Casa d'ell ja no hi falta res! Demanin tot lo que vulguin! Tenen barberia per afeitar als seus clients a pel i a rapel. Sastreria per vestir als seus descamisats. Farmacia per curar als seus malalts. I ara, per acabar de completar el seu negoci, està fent treballs (més ben dit, ferlos fer) per instalharhi una fàbrica de coure pa. Ell ha comprés qu'ab aquesta nova industria hi pot desempenyar un paper important. I l'home no s'ha equivocacat! Per mi que no's mogui mai de la pastera! Bé's mereix aquest honor l'home que tota la seva vida no ha sigut altre cosa...

Tota la premsa llerrou-xina no's cansa d'enlairar la fenomenal idea del terrible enemic d'en Moret, l'ex-diputat don Prudenci, per obra de gracia dels solidaris.

¡Vaja, senyors, aquest home mereix una recompensa pels sacrificis (?) que ve prestant como verdadero amigo del obrero. ¿No es veritat que sí? Jo per la meua part proposo que quan sigui mort (ara no, perque es molt viu), se li aixequi un monument simbòlic que perpetui la seva memoria, colcant la seva arrogant figura sobre un zócol de pans de barra. (Perque aixó es lo que li sobra).

Fins aquell *afamat intelectual (?) super-ollat* redactor del difunt *Productor Literario* conegut ab el nom de Luís de Villalobos, aquell subjecte derrotat en totes les controversies nacionalistes ara's dedica a corre... (igual que'l seu amo quan l'empaitan els inglesos) per les *Fraternitats llerrou-xines* oferint talons a pesseta als seus correligionaris ab la condició de que quan FUNCIONI EL FORN aquests talons se podran canviar per pans de nou lliures!

Devant d'aquestes proposicions es molt natural que'ls obrers s'escamin, perque anem a veure ¿qui es que's gasta part de setmanada

per comprar talons si ab aquest projecte es
facil que don Prudenci fasi un pa com unes
hosties?

I es natural que'ls obrers no comprin talons,
perque avui dia, qui més qui menys, ja no te pa
a lull per veure certes coses!

En un vagó de *spling car* feien el viatge de
Madrid a Barcelona varis personatges coneguts,
parlant, com se suposa, d'assumptes polítics
palpitants.

Entre'ls viatgers hi anava un subjecte re...
olucionari qu'ab la seva *pose burgesada* cridava
més que tots els altres, consensu de qu'aixís
se creuen que tenia raó. L'home s'estava re-
pat al seu assiento fumant un puro que un
brer treballant tot el dia no pot arribar a
guanyar lo que valia.

Quan faltaven poques estacions per arribar a
Barcelona, el subjecte *radical*, sense despedir-se
dels seus companys de viatge, se va aixecar, va
obrir la portella del vagó i va baixar del tren
aprofitant una parada d'aquest.

Els seus companys, estranyats al veure la
seva marxa repentina, li preguntaren:

—¿Dónde va usted don Alejandro?

—Al retrete!—va dir ab veu *emperadora*, tot
confós.

I don Prudenci, en lloch d'anar al retrete, lo
que va fer es ficarse en un cotxe de tercera
perque quan arribés a Barcelona els seus parti-
daris, encantats de la seva *democracia... fula*,
diguessin al veurel baixar:

—Mireu el pobre Lerroux! Fa els viatges en
tercera com els pobres!...

Rigurosament històric.

!!! En Lerroux es propietari!!!
Llegeixin lo següent qu'es d'un telegrama de
Madrid:

«En un rotlló de diputats se comentava aque-
ta tarde en el Congrés l'aparició del nom de don
Alexandre Lerroux i Garcia en la llista dels nous
sòcics de la Cambra oficial de la Propietat, que
publica l'últim número del butlletí de l'Associació
de propietaris de Madrid.

El senyor Lerroux figura com a propietari de
la casa número 1 del carrer de Rafael Calvo,
d'aquesta cort».

Ja ho veieu! I aquest *farsant* es aquell parti-
dari de la destrucció del Registre de la propietat
proclama als quatre vents de que la *propietat*
es un *robo!* Si per cas parla per ell estem con-
formes!!

P. GALÍ FORT

Fantasiejant

Nadal

¡Salve, oh gall, héroe per forsa, salve!
Salve, tu, qui simbolisas i fas perdurable
un jorn de festa.

I ets d'ella, essència i *substancia*.

I ets realitat d'una taula abundanta.

I ets odiós privilegi.

I ets orgull.

I ets prestigi.

I fins ets símbol d'un tarugo de *República*.

¡Salve, martre!

Sens tu, Nadal, no seria'l Nadal *nostre*.

Ni'l recort, restaria'l temps. El prestigi de la
tradició cristiana descansa en vosaltres, joh,
crestes rojes! qui feu sentir irresistible afany
de possessió als humans ventrells. Les di-
gestions tenen influència decisiva en les
festes religioses. Diriau que son tot una ma-
teixa cosa...

He sortit al carrer.

Es nit. La gran ciutat sembla dormir en el
silenci.

Sens saber per qué, l són de la ciutat m'ha
fet pensar en el reposat són d'una digestió
tranquila, en l'agitació d'una digestió treba-
llosa, en el insomni de la fam... ab aquells que
tal vegada encare no havian pogut desdeju-
narse... i els punys se han clòs ab malícia, i
de la meua boca ha sortit una maledicció...

Un gos s'ha revolcat en un munt d'es-
combreries. He sentit un cruixement d'ossos.
M'ha semblat comensava un festí...

I he pensat en els héroes per forsa, en els
ignoscents martres de cresta roja...

METRALLAIRE.

¡¡Quin sarcasme!!

Devant les continues traidories al sagrat ideal
de Llibertat comeses pels polítics d'aqueix partit
tornant qu'indugudament s'anomena liberal,
i que millor seria anomenarlo absolutista i reac-
cionari per representar com representa la nega-
ció de tota llibertat; devant les indignitats i vi-
lenses d'aqueix partit de trista celebritat que'n
llurs actes de govern s'ha distingit sempre per
la seva imposició i arbitrarietat, l'ànima de tots
nosaltres, dels que volem la llibertat per tots els
pobles i tots els homes, se'ns ompla d'angoixa
i amargura al veure com en ple segle vint, el
segle de la llibertat per excelència, aqueixos,
que hipòcritament s'anomenen llurs partidaris,
son els mateixos que la befan i assensinan desde
les altes esferes del Poder. L'història d'aqueix
partit funest que poscomament s'anomena llibe-
ral (!) es tan negre, que be podria dirse qu'es la
mateixa història de l'Espanya absolutista.

Sino hi haguessin mil fets que ho demostrassin,
n'hi ha un de capdal importància capés per si sol
de demostrarho fins a la sacietat. Me refereixo
a la llei ultra-reaccionaria i anti-liberal promul-
gada especialment contra Catalunya, a la des-
dixada llei de Jurisdiccions.

Aquesta disposició arbitrària contra'ls deli-
ctes (?) d'opinió dictada pel modern i tristement
célebre Calomarde (vulgo Moret), es una proba
clara i terminant de que aqueix partit, anomenat
impropiament liberal, no respon a la finalitat
dels principis liberals que, segons ell, s'inspira.
I no respon a llur finalitat, perque aqueixos prin-
cipis nascuts al calor de les primeres Corts Con-
stituints proclaman els drets individuals o ine-
rents a la personalitat humana que consagran la
llibertat ab totes llurs manifestacions; i'ls li-
berals de la actual situació lluny d'esser els
guardadors fidels d'aquestes llibertats que tant
diuen defensar, son els butxins qu'alsen el cada-
falch per inmolàrles una volta han escalat les
grades del Poder.

I ¿qu'es lo que's persegueix en aquesta llei?
Causa estupor l'haverho de dir; se persegueixen
els delictes d'opinió; o ab més propietat, se per-
segueixen delictes que no existeixen. I efectiva-
ment, dich que no existeixen, perque'l pensament
es incapés de delinquir per la senzilla raó de
que, per sí sol, no pot cometre actes que puguin
considerarse com una violació del Dret. El de-
licte podrà, si, ser comés per un acte deliberat
de nostra voluntat, perque'ls actes de la volun-
tat, com a transeunts, trascendeixen més enllà
del subjecte que'ls executa, i poden, per lo tant,
lesionar el dret dels demés; pero jamai pel pen-
sament, perque llurs concepcions quedan dins
del mateix subjecte sens que, per elles, sufreixi
cap detriment el dret agé. Per consegüent, el
delicte adquireix caràcter de tal, per estar san-
cionat no per les idees, sino pels fets, no pels
pensaments sino per les operacions.

Ara be: si'l pensament no delinqueix, si l'opi-
nió que te l'allotjament en el pensament no pot
cometre cap delicte, ¿no es veritat qu'es una
monstruositat, una aberració de la raó volguerli
exigir responsabilitat? ¿No es veritat que llur
intent constitueix un veritable atentat a la per-
sonalitat humana, i per consegüent a la llibertat
del pensament? Donchs aixó i no altre cosa es
aquesta llei de Jurisdiccions, votada en malhora
pels pseudo-liberals de l'Espanya centralista;
lleí que si's compara ab l'Inquisició resulta en-
cara més tirànica que aquesta, perque si be
s'observa, s' veurà que l'Inquisició fou implanta-
da degut a les exigencies d'un poble que la re-
clamaba ab frenesí, d'un poble que, educat en
les doctrines embrutidores del absolutisme, in-
vocaba les cadenes per poguer estar més sub-
jecte a l'esclavitud; mentres que, l'engendrada
pel partit liberal ha sigut implantada contra la
voluntat de tot un poble que te consciència de lo
que es, contra un poble que, educat en les mo-
dernes teories, vol marxar decididament pel
camí del Progrés i de la Civilisació.

I ¿qu'én direm de la política referent a les
eleccions en les que'ls ciutadans no han pogut,
fins ara fa poch, exercir lliurement el dret de
ciutadania que'ls hi concedeix la Constitució
per estar els colegis electorals custodiats per
un exercit de desalmats, capitanejat per cacichs,
i posat baix la protecció del ministeri de Gober-
nació?

¿Qu'én direm d'aquesta serie d'alteracions
d'ordre públich promogudes per agitadors d'ofi-
ci, importats expressament desde'l centre per
ventar el foc de la discòrdia i poguer, aixís,
detenir per algun temps la marxa triomfal de
nostre moviment regenerador?

¿Qu'én direm... no, no'n diem res més perque
no acabariam mai?

I'ls fets aquests, ¿no demostran prou clara-
ment que'l Dret ha sigut conculcat precisament
per aqueixos mateixos que s'anomenen llurs
defensors?

Heusaquí, donchs, com l'experiència ens en-
senya que, allí aont acaba l'acció del absolutis-
me comensa la del centralisme, ja que les ten-
dencies i procediments empleats pels centralis-
tes d'avui, no son sino una continuació de les
mateixes tendencies i procediments empleats
pels absolutistes d'air.

¡I pensar que aqueixos polítics de figura fa-
tídica, ls mantenedors d'un centralisme funest i
enervador, els sepulterers de la Llibertat s'atre-
veixen a dirse liberals! ¡Quin sarcasme!

No, i mil vegades no. Vosaltres sou, mal us
pesi, foribonds absolutistes; sou dins d'aqueix
regim del descredit i de la vergonya'ls repre-
sentants de la tendència més reaccionaria del
camp del absolutisme; i tant es aixís, que si
l'Història fa justícia, si la crítica vol esser im-
parcial en jutjar vostres fets, passarán aquests
a la posteritat, sols per esser execrats i con-
dempnats per l'opinió pública.

JOAN SERRADELL JORBA.

Idioma, ruchs!

No'ls sembla que lo menys que's pot exigir
a un professor es que sápigla la materia que ve
obligat a ensenyar a sos deixebles? No'ls sem-
bla que en la ensenyansa es un crim la mala fe?

Agafin la Geografia de D. Pedro Díaz Muñoz,
catedràtic de Valladolid i busquin el capítol
corresponent a Espanya. Diu: *El idioma es el
castellano... Los dialectos más usuales son el ga-
llego, vascuence, catalán y valenciano.*

Consti que l'autor es d'allende, que es un *sabi
oficial*, que la major part de ses obres son *pre-
miadas* i consti, en fi, que'l dit catedràtic ho
es de la Escola Normal.

I després se voldrà que'l jovent surti il·lustrat
de les aules.

Tothom que tinga dos mil·límetres cúbichs de
such de cervell llingüístich regoneix al català
com idioma. Ara vull suposar a aquell *professor*
escassos coneixements de la materia que tracta
i estaré conforme en que no veja'l que veuria
un altre fins portant ulleres de batrer, aixó es,
que'l català es idioma, donchs, com a llengua
neolatina que es, te certs punts de contacte ab
el *castellà* que poden induir a ridiculeses an els
que's volen ficar hont no'ls ho permet sa *suficien-
cia*. Consti que hi estaria conforme tractantse
de D. Pedro Díaz simple, mes tractantse d'un
D. Pedro Díaz compost, es a dir, *catedràtic nu-
merario*, etc. no ho puch pair de cap manera.

Lo que no's pot tolerar a ningú, per no dar
lloch a confusions, es que embruti paper dient
que'l vasch es un dialecte. Lo del català, per les
raons apuntades, no es extrany que hi haja qui
ho brami, pero aixó, del vasch, ja es massa
groixut.

El català no pot esser dialecte del castellà,
quan no per altres raons, per la d'esser molt
més antich el primer que'l segon (sort que'l se-
nyor Díaz no deu ensenyar més que Geografia,
que si arriba a ensenyar Història ¡pobres mes-
tres!) i ja es sabut que una dona no pot esser
mare d'una filla a qui no haja parit.

El vasch no solsament no es llengua neolati-
na, sino que temps ha que caminaba sol i fent
rabinadures que valgueren el dictat d'indòmita
a la rassa que'l parla, quan al llati, del que'n
son fills el català i el castellà, encara li habían
de fer el mànech.

Si es ignorància, l *Consejo de Instrucción Pú-
blica*, s'hauria de dar vergonya de permetre
que circulin per les aules aquests atentats al
saber i a la llògica. Si es mala fe es un crim pri-
var de la veritat a les joves intel·ligencies que la
busquen afanyoses.

¡I tantes terres que's regarian si hi haguessen
cinies i s'obligués als ruchs a darhi voltes!

PERE PALAU I FERRER.

Sant Jaume dels Domenys.

Campanya pro Nakens

El dissapte passat en el «Centre Republicà
Progressista» del Carrer Hospital, 93, se ce-
lebrà una vetllada en honor dels condem-
nats Nakens Mata, e Ibarra.

En dit acte que hi prengueren part dife-
rents elements, hi assistí nostre company
Quintana qui com tots els oradors encoratjà
a prosseguir en la campanya fins a conse-
guir l'indult que tanta justícia ne son me-
reixedors els aludits condemnats.

Al final se inicià una subscripció de 0'10
ptes. per individu a fi de socorrer els pre-
sos fins que obtinguin l'indult.

La nostra salvació

Multitud d'inconvenients es presenten quan
se vol discutir aquesta qüestió principalíssima
per Catalunya, la seva salvació.

D'una part l'opinió espanyola en general se
mostra contrària a aquelles aspiracions encami-
nades a la nostra salvació; d'altre part el poch
patriotisme dels mateixos catalans entorpeix
notablement aquesta obra que hauria d'esser la
nostra més constant preocupació. Falta molt per
fer, puig la realitat demostra que Catalunya ne-
cessita encara grans treballs per sustraures del
centralisme actual, totalment absorbent.

L'ànima del poble català sent la salvació pro-
pera, empró la sent idealment sense que llurs
il·lusions se puguin convertir en fets immediats
que foren necessaris i dignes de nosaltres.

Per aquest motiu'ls que tenim prou fermesa,
havem de lluitar ab entussiasme per despertar
an els indiferents, per convertir an els contraris,
per portar la lleuor del ver renaixement a tots
els indrets de Catalunya.

La tasca que'ns hem imposat es qüestió de
temps i en el transcurs de la seva formació ja
han sortit nombrosos obstacles per ferla des-
apareixer, i encara ne sortiran d'altres de més
importància contra'ls que haurem de combatre,
ab fe i prudència si volem fer obra positiva, si
no volem resignarnos a una vida esquifida com
seria la que tindria Catalunya de permaneixen
per sempre subjecte al règim que avui està so-
frint.

La situació de Catalunya es delicadíssima fins
al punt de que qualsevulga acte no premeditat
ab atenció, es prou per enredernos molt de
temps en lo que's refereix a la consecució de
nostres fins.

Buscan brega, i no hem de donar aquest gust
a nostres enemics per més raó que tinguem i
per més que s'empenyin en desvirtuarla.

Aquesta consideració està plenament confir-
mada per lo que he dit en primer terme d'aquest
article i es que desgraciadament Catalunya no
està avui encara prou capacitada per sostenir
una lluita enèrgica contra'ls seus enemics, sino
que mancan encara infinitat d'elements que a no
dubtar vindrán de mica en mica, a augmentar la
corrent de nostres energies fins al punt que si-
gui imminent el seu desbordament, que allavors
serà formal, tindrà tots els caràcters d'una pro-
fonda transformació de la vida catalana.

Procurem fer la nostra via serenament i lo
demés ja vindrà per naturalesa.

GAJETÀ PETIT.

“IBERISME”

Heusaquí'l títol d'un llibre hermosíssim, ru-
blert d'idees nobles i enlairades, curull de fe i
entussiasme, prenyat de sana doctrina naciona-
lista, que ha vist fa poch la llum degut, a la plo-
ma pulcre del notable escriptor i eminent lusó-
fil, en Ignasi de L. Ribera i Rovira.

Fruit d'una pacient i continuada tasca, cata-
lanista a Portugal, i lusófila a Catalunya, resul-
tat admirable d'una propaganda constant, enca-
minada a fomentar la comprensió, i relaciona-
ment intel·lectual entre'ls dos pobles ibèrics, es
aquesta corrent de germanor i simpatia, ab que'ls
catalans mirem les coses de Portugal i els fills
d'aquell noble país, miren les coses de Cata-
lunya.

La Patria Catalana, no oblidarà mai la tasca
admirable i patriòtica del notable autor d'*Ibe-
risme*; els fills d'aquesta terra noble i generosa,
tindrem sempre un recort d'agraïment per
aquell preclar compatrici, que al cor mateix de
Portugal i davant de nombrosa i selecte concu-
rència, segons ell mateix ens manifesta, feu
sentir les solemniais i augustes notes del nostre
himne, entre'ls aplaudiments del auditori. Tin-
drem sempre, nosaltres un sincer aplaudiment
per l'home, per l'home que ha fet possible en
els temps actuals un article brillant i encertat,
més encertat i brillant per la firma que l'acom-
panya. Ens referim al treball del notable i cul-
tíssim escriptor lusità, en Theofil Braga.

Iberisme, es l'exposició clara i entusiasta
d'un ideal sublim, més o menys factible i utó-
pich, donades les circumstancies i caràcter de
quiscun dels pobles peninsulars, mes cal con-
fessar que l'ideal es bell, es la segona gradació
de nostres aspiracions nacionalistes.

Iberisme, es una valenta defensa de la Fede-
ració Ibèrica, baix la base dels tres pobles his-
pànichs, que ab el vasch, son els més diferen-
ciats, de les tres nacionalitats més ben defi-
nides, Catalunya, Castella i Portugal. Explica
eloqüentment la repugnància dels portuguesos
a l'unió ab l'actual Estat Espanyol; per la te-

mena eterna de l'hegemonia castellana, per la por de perdre la personalitat. Personalitat que abel contrapés nostre, quedaria plenament assegurada.

Catalunya, ab els demés pobles de rassa catalana, formaria la nacionalitat levantina; Castella, i els demés pobles naturalment castellans, o assimilats per ella, (exceptuant el gallech) la central, ab l'inclusió del vasch, que a mon pobre entendre (i en això sento discrepar del criteri del Sr. Ribera) l'hi pertany un lloch especial, com els altres tres pobles.

Portugal i Galicia, formarien la nacionalitat occidental. Federació ibèrica baix la base de tres Estats autònoms. Ideal noble i bellíssim si conseqüentment veurel realitzat. Fatalment, es bastant problemàtic.

Cap dubte hi ha que Catalunya, una volta regonogada sa personalitat, entraria joiosa en el nou Estat Federal. Les seves conviccions essencialment autonomistes, el seu anhel de germanor ibèrica, l'induirien a formar-ne part integrant, tant prompte vejés les demés nacionalitats propícies a l'obra grandiosa. Portugal hi entraria també voluntariosament i ab entusiasme, segons sembla. I si en l'agitació en que's troba actualment aquell país, triomfés la República, seria per sa part, molt més possible.

Mes caldria per això, que la gent burocràtica i centralista que desgoverna l'Estat Espanyol, cambiés radicalment de pensar i procedir, caldria que's desposseís de son caràcter absorbent i uniformista, cosa que es molt difícil, donchs com diu el proverbí castellà, *genio y figura hasta la sepultura*. I caldrien també altres coses.

Es veritat que's ideals, com més nobles i grandiosos son, més obstacles trovan a llur camí, empró tractantse del ideal ibèrica, que tants i tant insuperables s'oposarien a sa realització, distreuerien massa les forces catalanes en una obra que no es el resultat primordial de nostra acció nacionalista.

L'autor d'*Iberisme*, ab la clarividència del seu talent ho entreveu així mateix i ho presenta, com una qüestió posterior al particular de Catalunya i creu, a mon humil entendre molt acertadament, que la propaganda per les regions espanyoles, de l'ideal català i sobre tot la propaganda internacional, serà de resultats, altament profitosos per nosaltres, no com a finalitat, sino com a medi.

Fem, donchs, *iberisme*, mes primer que tot i per sobre de tot, fem nacionalisme. Nacionalisme català, nacionalisme nostre. Hi ha molta feina que fer en aquest sentit. Internacionalisemnos també, fem que se sàpiga arreu, la realitat de lo que aspirem, la Veritat i la Justícia de nostre ideal.

Quan tinguem regonogada nostra personalitat, quan la terra catalana gosi l'Autonomia, en una paraula, quan Catalunya siga, i ho trovi en la plenitud de forces que calen, per exercir l'imperialisme espiritual, treballem entusiasmament, per l'*Iberisme*, expandim nostres idees per la península Ibèrica, i si'ls diversos pobles que la formen, consentem a formar-la en igualtat de drets, sense'l predominí de cap d'elles sobre les demés, fem enhorabona la Federació Ibèrica.

Primer que tot, empró, com indica l'autor del llibre tantes voltes esmentat, fem *catalanisme*. No tenim que oblidar que'l fi concret immediat, pel que treballem tots els nacionalistes, es l'Autonomia de Catalunya.

Aquestes son les reflexions que m'ha suggerit el notable llibre d'En Ribera i Rovira. Ara, per acabar, que l'esclarit company me perdoni, l'haverme atrevit a fer sobre son llibre, quiscun comentari, donada la meua escassa intel·ligència, i ma poca trassa d'incompetent.

P. FLÓ I VALLÉS.

Pro Patria

La veritat sens frases

No hi ha un sol individu que no haja proferit a ses hores son crit de queixa o d'indignació vers aquesta Societat política espanyola governada pels oligarques i cacichs que l'han deshonrada. Que sembla qu'han pres per norma magullar tots nostres sentiments, tots nostres actes, totes nostres aspiracions, i que'ns fa sufrir més a mida que més se desenrotlla nostre anhel de perfecció, a mida que nostre evolució vers al ver progrés es més conscienta.

La qüestió social espanyola-catalana, neix de la constatació dels mals engendrats per el desfuncionament de la vida centralista. L'administració política centralista en lloch d'esser provident, rectora i feconda tutela, es férrea má qu'exprem, i càncer que devora sens restituir

ni afartarse, de lo qual segueix com conseqüència que a major centralisació administrativa correspon sempre menor llibertat i menor riquesa, perquè es rêmora de tota iniciativa i cercle constrictor de tot desenrotlló. L'Administració centralista oligàrquica espanyola no es el poder executiu en acció per ajudar al compliment de fins socials, sino oficina immensa organitzada per dar apariències de legalitat a la torta conducta dels amichs i tenir sempre a ratlla als que no ho son.

Els expedients s'utilitzen com armes, i havem vist en nostra Ciutat (exceptió del actual governador) esser la força pública impediment per l'ordre i trobantse tot invertit, i no assentantse les institucions sobre un ordre moral, la gestió dels negocis públics facilita irritants abusos.

La política.—¿Pera qui's governa? donem la paraula al senyor Maura:

«Es tradicional,—escriu l'actual president del «Concell,—que el poder público no se apetezca ni se ejerza en España para amparar el derecho, asegurar la justicia, alentar la cultura, fomentar la prosperidad y dirigir toda la vida del pueblo hacia los destinos que señalan su genio y su vocación peculiar. Quien habla con ingenuidad de lo que ha presenciado siempre confesará que resultaron efímeros, incidentales y prontamente sofocados y frustrados cualesquiera conatos de emplear así las funciones Constitucionales del gobierno. La variedad de programas, de himnos y de formas de organización soberanas, y de métodos (turbulentos, pacíficos o mixtos) para obtener el mando, no quebrantó la perenne y sistemática propensión a reemplazar el derecho con la arbitrariedad, el santo ministerio de la Justicia y del buen ejemplo con la dominación sordida del bando a quien le toca la vez de imponerse».

A la vista dels sofriments qu'abrumen als espanyols i especialment als catalans per aquest estat de coses se pregunta, ¿quin remei aportar a les imperfeccions del règim que sufrim?

¿Hi ha una organització millor que remedi les iniquitats de que'ns queixem i qu'aplaqui nostres angústies, assegurantnos millor benestar i més alegria de viure?

¿Quina forma de govern pot respondre millor a nostres aspiracions immenses ver la Justícia? ¿Aont trobar aquest Ideal i per quines vies o medis ferlo penetrar en la realitat vivent?

Aquest problema lo més intrincat se'ns presenta exigintnos una urgent solució.

Per ma part ofereixo expressar mon sentir en un segon article.

ANICET BATALLA GARCÍA

NOTA.—Els conceptes transcrits, vertits per el senyor Maura, se llegeixen en la carta que dit senyor dirigí a don Joaquim Costa al discutirse al Ateneu de Madrid el tema «Oligarquia i Caciquismo» (pàgines d'aquest volum 116 i següents.)

Contra la llei de jurisdiccions

Continuem rebent noves protestes que deixem de publicar per manca d'espai.

En altre número serem més extensos.

«Sr. Director de METRALLA:

Considerant que's deber ineludible per els Diputats de Catalunya plantejar en el Congrés d'Espanya la prompte derogació de l'ínicua llei dita de Jurisdiccions, dictada contra'l poble que'ls ha enlairat, veiem ab gust la patriòtica campanya comensada per aqueix periòdic que dirigiu, encoratjantvos perquè seguïu avant sens defalliments de cap mena, fins arribar a la completa abolicció d'aquella llei, escarni i vergonya per nostra Patria, ab la seguretat de que tot el poble català us ajudarà en tant lloable tasca.

Santiago de Cuba 29 Novembre 1907.

Lo Conciller en Cap, S. Carbonell i Puig.—Lo Conciller Secretari, T. Comas Corbera.

Catalunya.—Grop nacionalista radical.»

RÁPIDA

Tots els semblants estan contrets lluitant sordament ab una passió que's descobreix en llurs boques mitj obertes i llurs mirades que's claven com sagetes sobre'ls cossos bellugadissos dels dos combatents.

Ara s'aixequen! Ara cauen! Ara's reblinquen! I l'ànima de la multitud per uns minuts nostre sospesa a mitj aire com empesa per dues corrents contraries.

Cau de cop sobre'l tou de la satisfacció. Aquell homenet esprimatxat i groch ha guanyat.

Gloria a Rakú, que sab fer una clau ab la mateixa agilitat que un trinxeraire fa un rellotje.

Dos gallis que a dalt del gallinè ja havien tin-

gut quatre paraules, sobre si'l japonés lluitava ab legalitat o no, refermen la qüestió baixant l'escala. La cosa s'enreda. Les paraules groixudes van a cap diner i en sent al carrer se desambien un parell de nates sense compliments. Gràcies a l'intervenció de dos de la gallinassa que per casualitat se trovan al lugar de la catástrofe la cosa no passa més enllà de dues galtes enceses i un barret trepitjat.

I jo m'allunyo bo i pensant; vetaquí un contrast que fa riure.

En Rakú cobra per barallarse. En cambi aquets intencions de repetir aquella frase d'en Dumas, pero, bal es tan sapiguda...

JOAN MARQUET.

Aclaració

En nostre darrer número i en la secció de «Metrallades», deiem contestant al periòdic que es a Barcelona orgue del moviment anticalalà, certes paraules, referintnos a l'ensenyansa oficial a Barcelona, que indubtablement, per no haber sigut prou aclarades degut al tamany de les notes de la secció, ha produït entre'ls mestres de Barcelona cert mal efecte, segons ens comunicaren en nom de l'«Associació de Mestres públics de Barcelona» els Srs. Mundi, Asensio i Porqueras, que a aital efecte varen visitar-nos.

Aquest mal efecte'ns convé esvairlo i segurs estem que esvair quedà en l'ànim de nostres visitants al aclarar que si algun atach dirigeix nostre periòdic a l'ensenyansa oficial, no es pas ab l'intent de censurar les majors o menors aptituds dels individus que a ella's dedican, sino ab el de fustigar l'ensenyansa oficial en sí, colectivament, com a cosa del Estat que siga bo o dolent qui espergeixi'l magisteri, l'obliga per les etzequellades ministerials a ferho sempre deficientment.

Mai nostre ànim pot esser ofendre als que a ensenyar se dediquen, dels que no duptem que com en totes les professions i arts hi ha talents estimables i mitjanies.

Ab que'ls mestres donguin les nostres paraules per dirigides al règimen oficial instructiu, i no a ses individualitats, creiem que cap rancúnia ni agravi guardarán a nostra publicació.

Gran éxit del calendari de «Metralla»

ESTÁ AGOTANTSE

Metrallades

Al mitin ab «tribuna libre» que en Burilles donà a Olesa de Montserrat hi acudiren 50 espectadors. ¡Quin «éxito» més espatarrant!

La conferència qu'en Calderón Fonte donà a la Fraternitat llerrouxista de Premiá després de la seva derrota, totes les cadires sigueren ocupades per una gran «maza de espectadores».

Ne faltaven mitja dotzena justa per havernhi 3 dotzenes.

Els llerrouxins de Premiá de Mar per distreure la bilis han fet imprimir unes fulles, copiant alguns conceptes (adobats) de lo que digué en Calderón en el mitin de controversia, i al últim diuen que quedaren sens contestar ¡Está clar!

Empró els de Premiá sentiren prou bé, lo ben contestat que sigué, i ells també ho sentiren pero no'ls convé dirho i menys publicarlo.

Lo noble i lo decent es fer com fem nosaltres sempre que publiquem una controversia; això es, posarhi el pro i la contra; pero els llerrouxins no ho entenent així, i es perque no volen confessar la derrota palpable que sofriren. Al fi llerrouxistes.

Segons diuen en Lerroux ha tret la rifa de Nadal sens posarhi cap diner. ¿No saben com? Donchs fent pagar deu cèntims per cada taló de una pesseta que venia, i així per aquest procediment el fulano treu 300 pessetes, ab les quals ne sobren pel gall, el xampany i les ostres.

¡Que viu es D. Prudenci! ¡I els altres que bens!

Un amich nostre ha tingut ocasió d'ensenyarnos una carta qu'en de Villalobos dirigeix als seus amichs de «La Kábila».

N'hi ha per llogarhi cadires. Escolten el final: Hantes de concluhit, devo dirijir ha mis queridos correflijio narios, mi mas hentusiasta felicitasion qon motivo de sert mañana nuestro Santo Patrón, ho seha los Santos Ichnosentes.

¿Es veritat, Burilletes?

Se'ns assegura que a n'els actuals exàmens que celebra l'Ajuntament per ascendir a escribes de plantilla als actuals temporers, ha ocorregut el següent incident:

El senyor Gall pregunta a un temporer: —¿Se poden sumar cantitats heterogènes? —Sí, senyor. —Bravo; donchs allavores digui: set burros i tres aubardes; quin total donarien?

El temporer sense inmutarse:

—Un concejal llerrouxino.

Així ens ho han contat, encare qu'ho dubtem.

A nostres mans ha arribat un periòdic... que no que periòdic podria pèndres per *Boletín mensual* d'alguna llibreria o centre editorial, ahont un sempre anònim prenent peu de la nostra metrallada del mesero passat referent als mestres oficials, pretenen girse en dòmine de nostra redacció i aixecar la pàgina ab la mar de sandunga dient que no quiten ocuparse del sueldo publicado en un papelucho célebre en Barcelona, (pero dedicantli columna i co) perque les nostres ofenses no poden ferli mal perque no tenim educació i parlem malament i alio de la baba inmundia, i la avilantez (ai, filla, que paraulota!) i el periodichuco, i cobardes i arteros en fi que ab tota aquesta colla d'insults que'ns deuen deixa perfectament demostrat que l'autor de l'article més, molta més educació que nosaltres.

Com desconexem l'autor de l'article, contestem periòdic i li contestem:

Primer: Dubtant de que tingui autoritat per obre en defensa del magisteri qui en la escandalosa qüestió del augment d'escoles no escrigué ni una paraula en defensa dels mestres oficials als qui s'els feu guert.

Segon: Negant que sigui un mestre l'autor del terrible article, perque'ls mestres, al menys saben per probar que's te urbanitat, no s'insulta; i

Tercer: Qu'el mateix articulista ens dona la raó dir lamentantse de nostres paraules:

Rutinarios porque SE VEAN OBLIGADOS A HARTO DOLOR SUYO A PRESCINDIR EN LA PRÁCTICA de lo que teóricamente tienen olvidado, etc., etc., perque será con harto dolor o sense'l harto dolor, pero el fet es que prescinden de la práctica i això es lo que volguérem dir al atacar l'ensenyansa no pels mestres, sino per qui així els obliga a ensenyar.

Finalment, el periòdic en qüestió farà molt bé ens atrevim a creure que complirà el fi per que ha estat creat, si's dedica a procurar que augmenti la venda dels tomos de *Juanito i su perro* que anuncia; pero ab METRALLA no s'hi fiqui ni per fer veure que de les als mestres, perque tenim un bon concepte dels mestres, que'l perdriam si'ns convencessem que el seu orgue es el... periòdic de la avilantez de la baba inmundia i dels arteros i cobardes.

Hem dit.

Al enterarse varis ciutadans de la certesa de que D. Alexandre Lerroux i Garcia es propietari d'una magnífica casa de Madrid ens han escrit preguntantnos de quin ofici, o carrera fa aquest fulano o que negoci li ha proporcionat la finca.

Nosaltres hem de respondre als nostres companys que en Lerroux, no fa de cap ofici, si te carrera, ni cap empleu públicament conegut.

La única cosa que sabem, es que fa de *redactor del obrero* i de revolucionari (?)

Ara respecte ab quins medis ha adquirit la finca, sembla que millor que nosaltres ho deuen sapigue en Calzada, la Teresa Gavin, i'ls accionistes de Caza del Pueblo.

En la ressenya que fa *El Progreso* de les bombes explotades el dilluns, sembla que sàpiga de aont's sortit.

¡Potser si que ho sab!

NOVES

Ha mort en Alfredo Calderón. L'insigne periòdic profund pensador, el gran filosof ha deixat aquesta vida, pobre, casi en la miseria.

Nosaltres qui en tots els actes ens mou sempre enlairat sentiment de Justícia, no podem per me de fer constar el nostre condol davant l'irreparable pèrdua, del home sincer, del home honrat entre honrats.

Descansi en pau.

—Ab verdader sentiment ens enterem de la mort d'un amic que acaba de experimentar nostre estimat amich i company en Joseph Vilageliu.

El seu fill Clemencet xamós noiet de cinch anys petit i entusiasmista catalanista, ha mort deixant la seva familia en immens desconsol.

Ja sab en Vilageliu quan se l'estima en aquesta vida per lo tant creiem per demés dirli que de tot l'acompanyem en lo dolor que en aqueix moment experimenta tant ell com la seva distingida esposa Marcelina, i demés familia, a tots els qui desitjem prompta resignació.

—Mitin a Castellar del Vallès.

Diuenge passat a les 9 de la vetlla tingué un gran vetllada a Castellar del Vallès organitzada p'«Avens Nacionalista» de Caldes de Montbui.

Obri l'acte'l president de l'entitat saludant als directors i encoratjantlos a seguir la tasca de propaganda.

Feren breus parlaments els Srs. Triana, Puig i C. pinera de Caldes, el Sr. Rovira Guinart de Castellar i nostre company Quintana de METRALLA.

Tots els oradors sigueren fortament aplaudits i bant l'acte ballant el jovent unes sardanes que sigueren puntejades ab molta justesa per tots quantos prengueren part.

—Els Republicans Catalanistes de Paris (Ll. N. i «El Comité Radical Socialista» donaràn el seu últim banquet i festa de fi d'Any dedicat als capions de les reivindicacions Irlandesa Txeca, Polonesa, Grega i Arménica.

La comissió prega a la premsa i entitats Catalanistes enviïn la seva adhesió o nomenin delegats Hotel Saint Sulpice, 7, Rue Casimir Delavigne.

—Segons noticies certes a Castellar del Vallès primers d'any nou, sortirà una revista quinzenal el títol de «Lletania» al efecte de difundir les trines nacionalistes per aquelles encontres.

Ben vingut siga. Li desitjem bon acert i cap pegada.

La setmana entrant número extraordinari de 8 Planes

Text dels millors escriptors catalans

Imp. J. Horta.- Barcelona

a

oralles
t.
alcon
onrada
e unes
om ho
el Se-
oraries
tes de
ts, al
rt que
u ven-
atorze
ament
i abo-
viant-
di, al
ifada,
que's
s den
uan ja
da de
no l
uades
pluja
traria
gonia
ab sa
ció de
anar
tituía
omia
ertats

nevi-
nplim
quella
h en
tatua
oble
rios
altra

ne els
que

rarse
t pal
dels
tents
l en-

AL.

•••

unya,
s de
maria
orils,
ERT

ctes,
se'ns
unya,
ortir
nent

A

cal

o

eta.

